George Stephănescu

PIESE PENTRU PIAN

Ediție îngrijită de
Oana Rădulescu-Velcovici

PREVIZUALIZARE

GRAFOART

CUPRINS

Dorul (Horă) 5

Iasomia (Horă) 10

Nori şi soare (Horă) 14

Primăvara (Horă) 16

Vara (Horă) 18

Toamna (Horă) 20

La munte (Horă) 23

Scherzino 28

Pe gânduri 32

Cântec de leagăn 36

PREVIZUALIZARE

PREFAȚĂ

George Stephănescu a fost cea mai complexă şi interesantă personalitate care a influenţat destinele muzicii româneşti în perioada de la sfârşitul secolului 19 şi începutul secolului 20, înainte de apariţia lui George Enescu. A fost compozitor, dirijor, pianist, profesor, mecena, ctitor al şcolii româneşti de canto şi s-a luptat din răsputeri pentru înfiinţarea Operei Naţionale Române. A fost cel mai bogat muzician român din toate timpurile şi şi-a cheltuit întreaga avere pentru a-şi împlini acest vis.

S-a născut la Bucureşti, la 13 decembrie 1843 şi a murit, tot la Bucureşti, la 25 aprilie 1925. A studiat la Conservatorul din Bucureşti (1864-1867) cu Eduard Wachmann (teorie-solfegiu, armonie) şi la *Consérvatoire Impérial de Musique* din Paris (1867-1871) cu Henri Reber (armonie, contrapunct), François Auber şi Ambroise Thomas (compoziţie), Enrico Delle Sedie (canto), Antoine François Marmontel (pian).

Viaţa sa a fost plină de evenimente importante pe plan istoric şi cultural. S-a înscris la Conservatorul din Bucureşti în chiar anul înfiinţării acestuia. Şi-a încheiat studiile în capitala Franţei în anul *Comunei din Paris*.

Printre prietenii şi colaboratorii apropiaţi ai lui George Stephănescu se numără Vasile Alecsandri şi Mihai Eminescu, pe ale căror versuri a compus minunate piese vocale cu acompaniament de pian sau orchestră. Despre Mihai Eminescu se ştie că a ascultat liedurile compuse de George Stephănescu pe versurile sale, chiar în casa compozitorului.

George Stephănescu a predat canto şi operă la Conservatorul din Bucureşti între anii 1872 şi 1911. A format numeroşi cântăreţi celebri pe plan internaţional ca Elena Teodorini, Hariclea Darclée, Dimitrie Popovici-Bayreuth, Aurel Eliade, Ion Băjenaru, Constantin Bărcănescu, Grigore Gabrielescu etc.

Compozitorul George Stephănescu a creat în toate genurile muzicii culte. Este autorul primei simfonii româneşti (*Simfonia în La major*, 1869), al *Uverturii naţionale* (1876), al feeriei muzicale *Sânziana şi Pepelea* pe libret de Vasile Alecsandri (1880), al unor creaţii camerale precum *Sonata în La major pentru pian* (1883), *Sonata pentru violoncel şi pian* (1863), un *Octet*, un *Septet* etc.

George Stephănescu a fost şi un pianist virtuoz. Profesorul său de pian de la Paris, A.-F Marmontel, este fondatorul şcolii pianistice franceze, printre elevii săi numărându-se Francis Planté, Louis Diémer şi Marguerite Long. În perioada în care George Stephănescu şi-a făcut studiile la Paris, amintirea lui Frédéric Chopin – dispărut în 1849 – era încă vie printre cei care îl cunoscuseră, îl ascultaseră cântând sau i-au fost elevi. Cu siguranţă, George Stephănescu a fost un admirator al muzicii lui Chopin, ale cărui creaţii inspirate de folclorul polonez (*Mazurci* şi *Poloneze*) şi străbătute de fiorul avântului patriotic romantic l-au determinat să dorească să creeze piese pentru pian în care să pună în lumină comorile specificului muzical românesc. A ales – în acest scop – hora, dans popular considerat de „majoritatea compozitorilor români din sec. 19 şi din prima parte a sec. 20 chintesenţa jocului popular" (*Dicţionar de termeni muzicali*, Ed. Enciclopedică, Bucureşti 2010). Răspândită în întregul spaţiu locuit de români precum şi în zona sud-estului european, se presupune că hora are o vechime preistorică. Din punct de vedere coregrafic, mişcarea horei se desfăşoară în cerc sau în şir. Muzica are un caracter plin de graţie şi nobleţe, tempo-ul fiind, în general, lent, în măsură de 6/8 (şase optimi); dar există şi hore în tempo rapid, cu caracter de virtuozitate (muzicală şi coregrafică), în măsura de 2/4 (două pătrimi). Multe hore au şi aspect vocal, muzica fiind însoţită de text.

Cele mai multe dintre piesele incluse în volum sunt intitulate „Hore" sau sunt inspirate de ritmul şi melodica specifice acestui dans. Este evident faptul că George Stephănescu a cercetat cu atenţie diferitele tipuri de hore din muzica populară românească, inspirându-se pentru a elabora creaţii originale de mare valoare estetică ce reprezintă un tezaur important pentru literatura pianistică românească şi o ilustrare a evoluţiei stilului muzical specific românesc în perioada sfârşitului secolului 19 şi a începutului secolului 20.

Pentru redactarea prezentei ediţii, pentru piesele *Dorul, Iasomia, Nori şi soare, Primăvara, La munte, Pe gânduri* şi *Cântec de leagăn*, s-au folosit ca surse cele două volume de *Piese româneşti pentru pian din sec. XIX* alcătuite de Georgeta Ştefănescu-Barnea, Conservatorul „C. Porumbescu", Bucureşti, 1975; pentru *Scherzino* numărul 31 al publicaţiei Biblioteca Muzicală Română; pentru *Vara*, Bucureşti, Ed. autorului; pentru *Primăvara, Vara* şi *Toamna*, Bucureşti, Edit. Iosif Sandrovits, nr. 70, 71, 72.

Au fost corectate unele erori evidente din surse. Digitaţiile aparţin îngrijitorului ediţiei.

Oana Rădulescu-Velcovici

PREVIZUALIZARE

LUCRARE PROTEJATĂ
FOTOCOPIEREA
(CHIAR ŞI PARŢIALĂ)
ESTE INTERZISĂ

DORUL

Horă

George Stephănescu

Andante espressivo (♩. = 66)

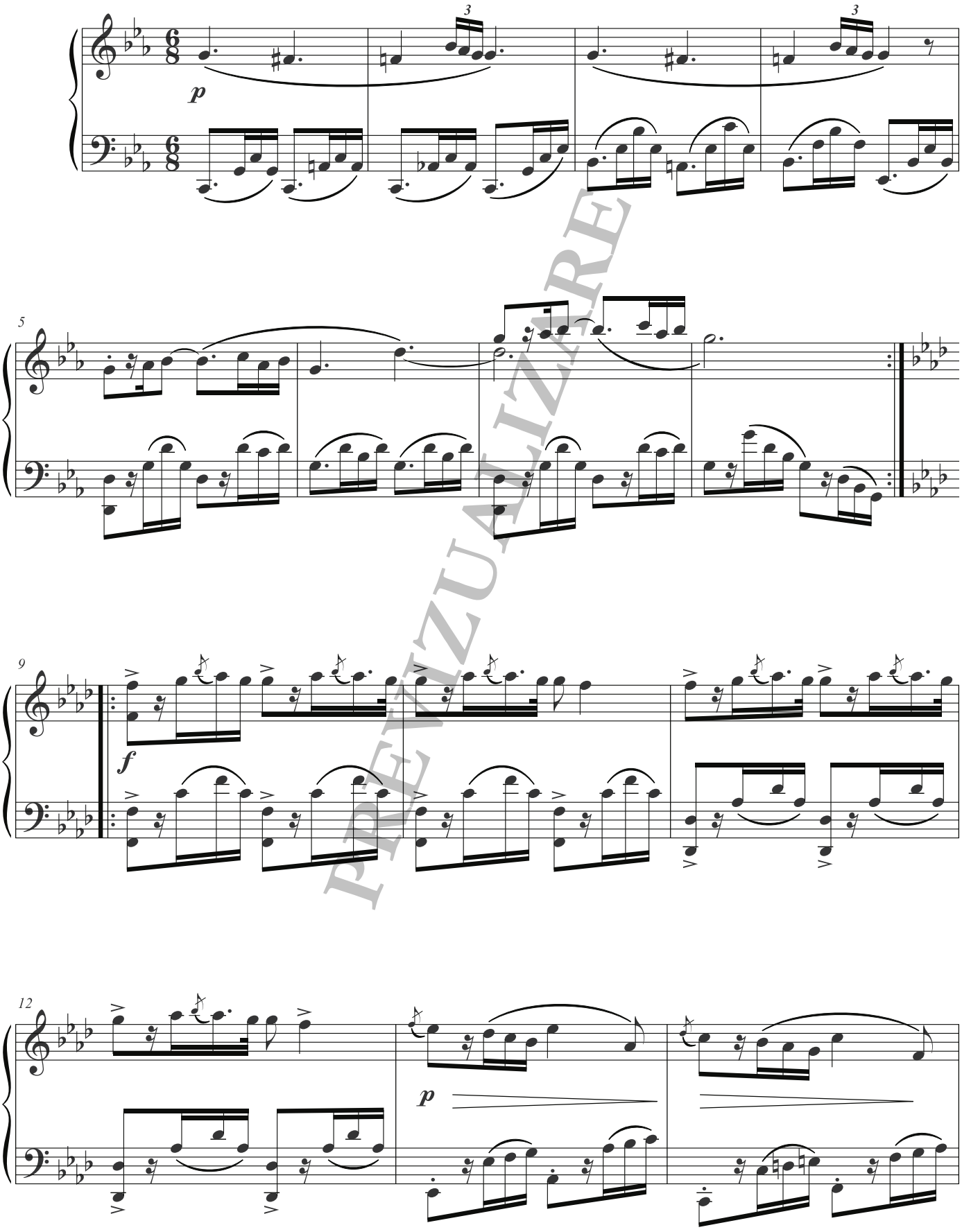

PREVIZUALIZARE

IASOMIA

Horă

Andantindo (♩. = 66)

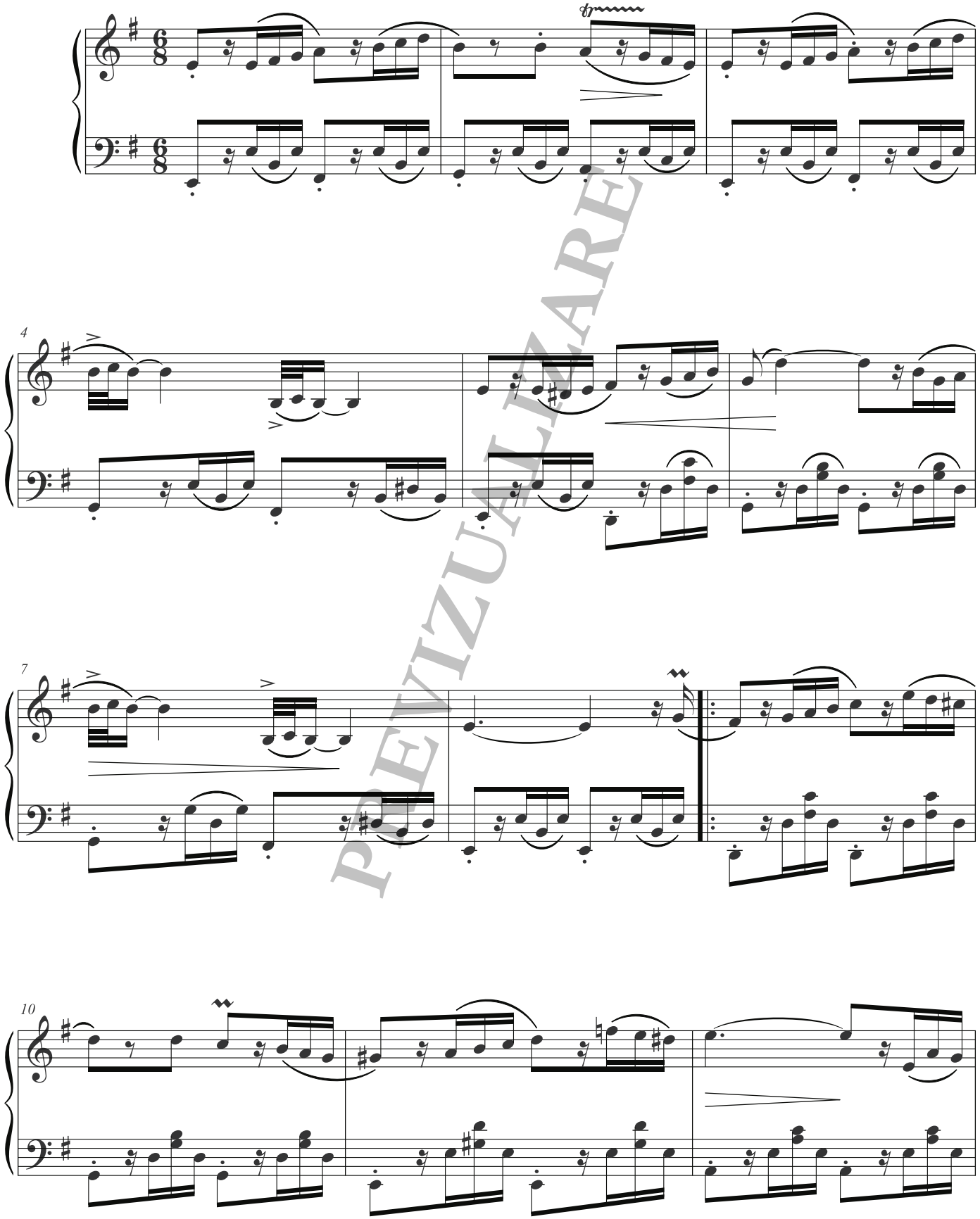

PREVIZUALIZARE

© 2022. GRAFOART

NORI ŞI SOARE

Horă

Allegretto non troppo (♩ = 72)

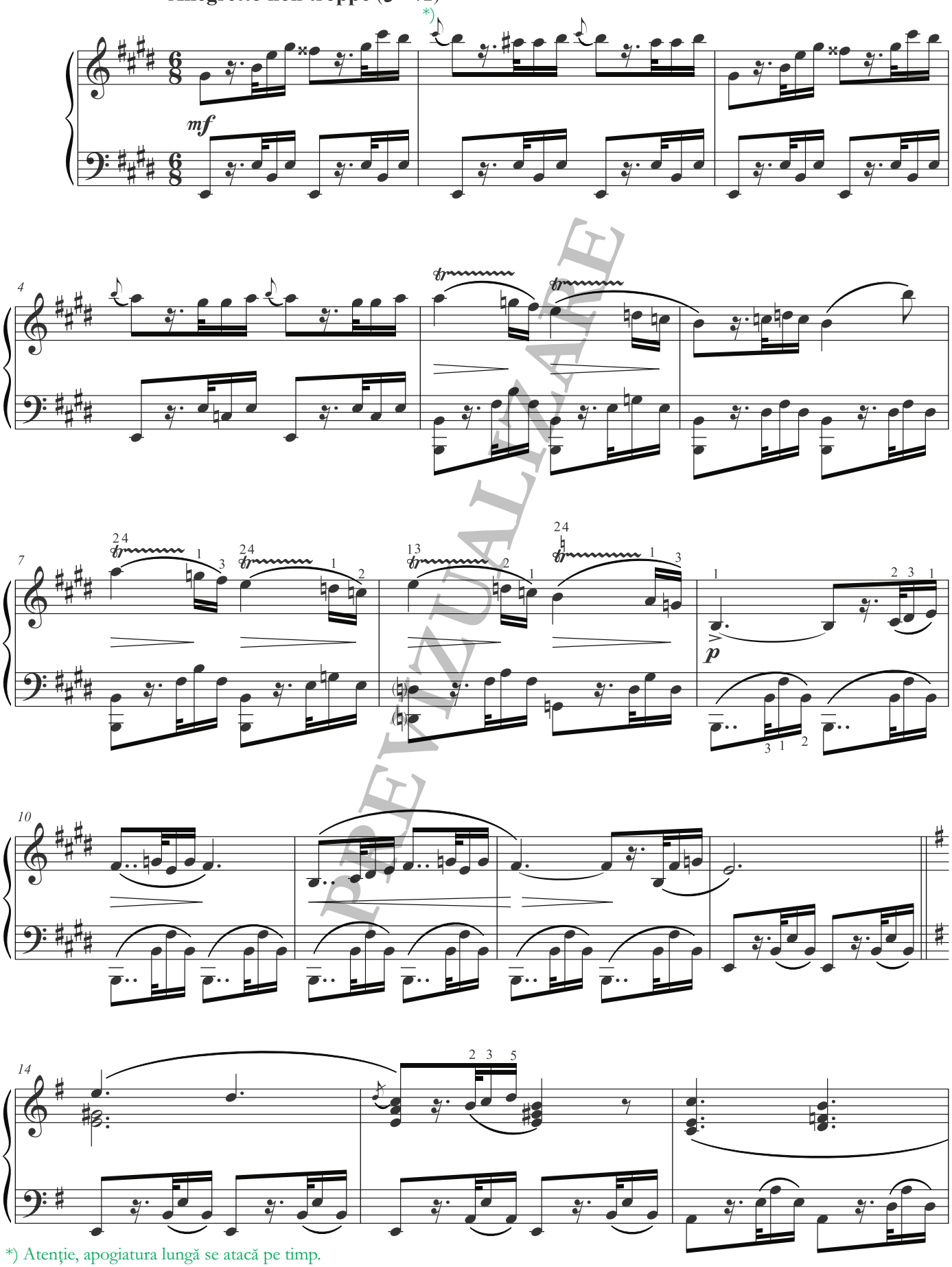

PREVIZUALIZARE

*) Atenție, apogiatura lungă se atacă pe timp.

© 2022. GRAFOART